СТАН І ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНОГО СЕРВІСУ В УКРАЇНІ

Ш. НУРУЛАЄВ, студент гр. МТ-1-19
Науковий керівник Застава І.А., старший викладач
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Однією з актуальних проблем аграрного сектору економіки України є технічне забезпечення сільськогосподарських виробників.

Високий ступінь зносу техніки, великі витрати на проведення ремонтів, низька якість використовуваних ремонтно-технічних матеріалів, недостатні обсяги придбання нових запасних частин, не дозволяють забезпечити належний рівень технічної готовності та надійності машинно-тракторного парку аграріїв. Потенційні можливості машин у сільськогосподарських підприємствах використовуються тільки на 40-50 %. Причинами цього є недоліки в системі інженерно-технічного обслуговування виробництва.

В свою чергу це веде до суттєвих порушень технологічних процесів вирощування та збирання сільськогосподарських культур, негативно впливає на врожайність, якісні характеристики продукції і її собівартість.

Ефективне використання техніки можливе тільки за умови належної організації її технічного сервісу. А саме, застосування засобів діагностування техніки, сприяє технічній готовності машин і обладнання, не допускає їх передчасного виходу із експлуатації, зменшуються поточні витрати на ремонт техніки, підвищується коефіцієнт готовності машинно-тракторного парку.

Але рівень сервісного забезпечення машинно-тракторного парку в господарствах нашої країни, знаходиться на вкрай низькому рівні. Це підтверджують показники технічної готовності техніки, які останніми роками становили 50-75 %, за нормативу 85-92 % . Придбання техніки суб'єктами агробізнесу має безсистемний характер і проявляється надмірною різноманітністю марок однотипних машин у складі машинно-тракторних парків сільськогосподарських підприємств країни. Не проходить перевірка вхідної техніки і на відповідність національній системі технологій і машин, не оцінюється її адаптивність до місцевих умов, якості застосовуваних нафтопродуктів. Тому треба відновити систему сертифікації техніки за результатами випробувань на вітчизняних машино-випробувальних станціях. Також, економічно доцільним є відновлення деталей, вузлів і агрегатів та використання їх для ремонту машин. Капітально-відновлювальний ремонт у 2–3 рази дешевший за нову машину.

Із розвитком ринкових відносин технічний сервіс в Україні трансформувався у ринок відповідних товарів і послуг. Специфіка нинішньої ситуації в країні полягає у відсутності реально вираженого платоспроможного попиту на послуги технічного сервісу за досить

значної потреби в них. Суттєво скоротилась кількість фахівців з ремонту технічних засобів , інженерів, які надають послуги у сфері технічного обслуговування сільськогосподарської техніки.

Підсумовуючи, визначимо наступні основні напрями подальшого вдосконалення організації системи технічного сервісу на сучасному етапі розвитку сільськогосподарського виробництва країни:

- обов'язкова участь заводів-виготовлювачів у виконанні всього комплексу робіт технічного сервісу для задоволення потреб товаровиробників у всіх галузях АПК;
- оптимізація розміщення мережі підприємств і виробництв технічного сервісу з метою протидії монополізму в цій сфері;
- удосконалення організаційних форм і технологій виконання ремонту та технічного обслуговування машин;
- створення прокатних пунктів, ефективне функціонування спеціалізованих механізованих формувань щодо виконання сільськогосподарських робіт;
- створення умов сільськогосподарським товаровиробникам для вільного вибору виконавців ремонтно-обслуговуючих робіт за рахунок розвитку ринку послуг;
- приведення у відповідність із попитом на послуги структури діючих потужностей ремонтно-обслуговуючої бази сільського господарства, яка включала би виготовлення нових засобів і деталей, впроваджувала досягнення науково-технічного прогресу з урахуванням технічної, економічної та соціальної політики в ринкових умовах господарювання;
- надання послуг споживачам засобів механізації з метою продовження терміну служби машин, придбання їх у користувачів після терміну експлуатації, відновлення та реалізації на вторинному ринку за пільговими цінами з гарантією;
- своєчасне забезпечення споживачів запасними частинами, відновленими вузлами та агрегатами;
- поглиблення кооперації між ремонтно-обслуговуючими підприємствами і заводами-виробниками машин;
- розвиток нових організаційних форм надання послуг (міжгосподарських асоціацій із виробничо-технічного обслуговування, регіональних технічних центрів);
- застосування дилерської моделі в наданні послуг споживачам. Досвід багатьох країн з розвиненою ринковою економікою показує, що найбільш ефективною формою технічного обслуговування і ремонту техніки в сільському господарстві є дилерська система, при якій підприємства технічного сервісу вирішують завдання маркетингу, лізингу тощо.

Державне регулювання може збалансувати процес завезення, створення й освоєння виробництва техніки з урахуванням перспектив розвитку машинобудування в Україні.